

preniem massa seriosament, penso. I sabíem perfectament que res no valia la pena per a prendre's tan seriosament. Si de cas, l'amor, la vida, un núvol vagarós i coses així. Res més. Aquella era la nostra única veritat, si és que mai n'ha existit una, de veritat veritable. L'única, tan trista i tan còmica, tan efimera com una bombolla de sabó.

Amàlia tenia els cabells rossos, no falla. No ben bé fins als talons, però tant se val. Era ella i no era ningú. I amb això n'hi havia prou, com en tot. Si pensava que els guerrillers eren dins els seus porus sanguinolents, em venien uns desigs prematernalns d'obligar-los a sortir, a fer alguna cosa, a fer veure que es movien, si més no. Però mai no gosava. Tenia por que em pellessin i Vladimir ho guipava tot amb una atenció sospitosa. Em sentia al damunt la por. Por de cridar "Eunucs! Eunucs de merda!" i fàstic de veure tanta gent treure el fetge per la boca, les vint-i-vuit hores del dia, ignorant que Ronald cercava el nirvana. Por i fàstic que tothom anés restret de vida, que ningú no s'aturés mai a comptar estels. Però tant se val. M'hauria agradat, aleshores, que tothom fos capaç de copsar l'espectacle primitiu, sensacional, d'una davallada solar entre flames. Una taca monstruosa corseca el món: ja no hi ha res per a estimar: un capvespre, el cel color de taxi, uns pits a mig camí, i tot blau, serenament blau i turgent, enfosquint-se com un camaleó, gris, negre, silenci, com el fum del sandal i la flaire de l'herba prohibida. Però tant se val. Gairebé oblidava que avui fa un dia gris i que tinc feina, i que no hi ha vaga de res, amic Vladimir, i que Ronald és un ninot de drap... Gairebé oblidava que tot plegat és tan efimer, tan vulgar com una bombolla de sabó.

LA MISSIO DE L'ART LITERARI

PERE ANGUERA NOLLA

Segons els manuals a l'abast, el modernisme és l'època de l'art per l'art. Sortosament, i això no és cap menyspreu pel modernisme, ja que és força discutible l'afirmació, el lema és ja història. El problema és greu i a nivell primari. ¿Quina és realment la missió de l'artista, la de crear formes belles o la de burxar les consciències? La solució podria situar-se en un terme mig. Es a dir burxar amb bellesa.

A l'"Almanaque literario 1935", que publicava entre altres Guillermo de Torre, hi anà una enquesta a diversos autors de primera, segona i tercera fila d'allò més interessant. Cal remarcar, abans de res, l'any de la publicació. El país està a la vora d'una de les més grans crisis de la seva història contemporània i els autors, és clar, l'han de copsar.

Una de les preguntes deia: "¿Cree usted que la literatura y el arte en general deben mantenerse al margen de las inquietudes sociales de nuestro tiempo?" Les respostes indiquen en general un estat d'incitació.

Pío Baroja diu, per exemple: "De ningún modo. El que un escritor se limite a cantar únicamente la emoción de una flor o de un pajarillo no me

parece digno de un escritor". L'esquerp "don Pío", (don Impío li digué un capellà posat a crític literari), troba si més no una excusa per a qui canti la joia de la natura; el que no considera vàlid és que ho faci "únicamente", deixant entendre que si ho comparteix amb altra mena de literatura és licit. Baroja és un prosista sec encara que de tant en tant tinguin els seus escrits una onada sentimental, com quan canta la nostàlgia dels vells acordions; potser és per això que deixa una es-cletxa per a la lírica.

Es precisament un poeta, i dels de la generació del 27, dels del grup anomenat de la "poesia pura", Pedro Salinas, qui traure tota esperança. Diu: "No sé si la literatura y el arte deben mantenerse al margen de las inquietudes sociales. Lo que creo es que no pueden". Per ell el dilema no existeix i està solucionat contra el bell lema de l'art per l'art.

Contestant una altra pregunta encara és més violent, més tallant. "¿O bien estima que el escritor y el artista están obligados a tomar partidos desde sus obras"? I ell, Pedro Salinas, respon: "Todo escritor o artista toma partido desde su obra, a menos que ésta no exista". El supòsit és molt dur i clar. L'obra ha d'ésser viva, ha de prendre partit si no és inútil, com si no existís.

Es precisament un altre poeta, Gabriel Celaya, qui ens dona la més important i colpidora noció del que ha de fer la poesia i l'art en general, de quina és la seva missió:

*Poesía para el pobre, poesía nece-
como el pan de cada día,* [*saría*

.....

*nuestros cantares no pueden ser sin
[pecado un adorno*

.....

*maldigo la poesía concebida como
[un lujo
cultural por los neutrales
que, lavándose las manos se desentien-
[den y evaden.
Maldigo la poesía de quien no toma
[partido,
partido hasta mancharse.
tal es mi poesía: Poesía-herramienta.*

.....

*No es un bello producto. No es un
[fruto perfecto.*

.....

*Son gritos en el cielo y en la tierra
[son actos.*

I això és i ha d'ésser l'autèntica literatura, malgrat que Juan Ramón Jiménez dedicués el seus llibres: "Siempre a la minoría".

NOTICIARI D'ART

- Ponç Granollers al Centre de Lectura. Els seus olis foren exposats del 12 al 21 de novembre.
- L'escola d'art Magda Nogués exposa a la Caixa d'Estalvis de la plaça del Prim. Del 4 al 14 de novembre.
- Gonzalo Lindín a la Galeria "La Rambla", de Tarragona.
- Gravats de l'escola-taller d'art, de Tarragona, dirigida per Ramon Ferran.
- Gaudí al Col·legi d'Arquitectes. L'exposició intenta revalorar Gaudí dins la seva època. A l'entrada, la seva figura monumental en cartó i plàstic; als vidres, cartells al·lusius a la desfeta de l'obra de Gaudí.

NOTICIARI D'ART